

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Förslag till översiktsplan för Järfälla kommun

Dnr Kst 2021/94

Innehållsförteckning

1. BAKGRUND	2
1.1. Hur granskningen bedrivits	2
1.2. Inkomna synpunkter.....	2
2. ÄNDRINGAR I ÖVERSIKTSPLANEN SEDAN GRANSKNING	4
3. SAMMANFATTNING AV SYNPUNKTER OCH KOMMUNENS STÄLLNINGSTAGANDE	4
3.1. Allmänt om översiktsplanen och granskningen	4
3.2. Utmaningar, målbilder och strategier.....	5
3.3. Utvecklingsinriktning.....	5
3.4. Mark- och vattenanvändningskarta.....	6
3.5. Vägledningar på delområdesnivå.....	9
3.6. Temaområden och hänsyn	11

1. BAKGRUND

Kommunstyrelsen beslutade 2021-02-01 §9 att nuvarande översiktsplan inte är aktuell samt att ge kommundirektören i uppdrag att utarbeta en ny digital översiktsplan för Järfälla kommun. Alla kommuner ska ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens geografiska yta. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska ge stöd för efterföljande beslut om till exempel detaljplaner och bygglov.

1.1. Hur granskningen bedrivits

Förslaget till översiktsplan har varit utsänt på granskning under tiden 18 juni – 28 september 2025. Under denna tid har förslaget varit tillgängligt på hemsidan och funnits att läsa i kommunens reception på Riddarplatsen 5 i Jakobsberg.

Förslaget har skickats ut på remiss till ett stort antal instanser, till exempel myndigheter, föreningar och grannkommuner.

Under Järfällafestivalen den 6 september fanns representanter på plats för att svara på frågor om förslaget. Det delades även ut en tryckt kortversion av översiktsplanen, där det utöver en kort sammanfattning av innehållet även fanns en QR-kod till den digitala översiktsplanen.

För att sprida information om möjligheten att tycka till har annonsering skett i lokaltidningen Mitt i och via information på kommunens hemsida.

1.2. Inkomna synpunkter

Under granskningen har 79 yttranden inkommit. Följande instanser har lämnat synpunkter på planförslaget:

Statliga och regionala myndigheter

- Swedavia
- Luftfartsverket
- Trafikverket
- Försvarsmakten
- Svenska kraftnät
- Energimyndigheten
- Post- och telestyrelsen
- Strålsäkerhetsmyndigheten

Kommuner och regioner

- Sollentuna kommun
- Region Stockholm
- Upplands-Bro kommun

Ledningsägare och övriga remissinstanser

- Norrvatten
- Vattenfall Eldistribution
- E.ON Energiinfrastruktur
- Sollentuna Häradsallmänning

- Brandkåren Attunda

Föreningar

- Naturskyddsföreningen Järfälla
- Barkarby-Skälby villaägareförening och föreningen Villaägare i Järfälla med tillhörande namnsamling med 241 underskrifter.
- Miljöpartiet Järfälla

Privatpersoner och fastighetsägare

- 59 yttranden från privatpersoner
- Växthus i Barkarby AB

Planförslaget har lämnats utan erinran av:

- Länsstyrelsen
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Lantmäteriet
- Sjöfartsverket
- Skogsstyrelsen
- Havs- och vattenmyndigheten
- Tillväxtverket
- Sveriges geologiska institut
- Sveriges geologiska undersökning
- E.ON Energidistribution

2. ÄNDRINGAR I ÖVERSIKTSPLANEN SEDAN GRANSKNING

Förslaget till översiktsplan har bearbetats utifrån inkomna yttranden, uppdaterade underlag och ställningstaganden. Nedan följer en kort sammanfattning av revideringar och tillägg.

Efter granskningen har området söder om Växthusvägen, av många kallat Vegaskogen, ändrats i mark- och vattenanvändningskartan från användningen Sammanhängande bostadsbebyggelse till Grönområde och park. I övrigt har ett antal korrigeringar av mindre betydelse genomförts. Dessa avser främst förtydliganden för att underlätta för läsaren men även ett mindre antal felstavningar och syftningsfel har åtgärdats. Ett fåtal sakfel har även korrigerats utifrån inkomna synpunkter. Sedan granskningsversionen färdigställdes har kulturmiljöprogrammet justerats och därmed har anpassningar i översiktsplanen genomförts utifrån denna justering, i form av ändring av text och hänsynskarta.

Det har även gjorts ett antal mindre korrigeringar i kartor. Mark- och vattenanvändningskartan har justerats så att ny bebyggelse inte föreslås i Vegaskogen och att ny fördelningsstation i Viksjö hamnar inte inom användningen Natur. Justeringar har även gjorts utifrån ändringar i arbetsmaterialet för strukturplanen för Barkarbystaden samt små ändringar av cykelvägar samt vägar. Flera tema- och hänsynskartor har justerats, främst utifrån ändringarna i mark- och vattenanvändningskartan men även andra aspekter som inte lyfts i någon annan karta har behövt korrigeras. Följande kartor har ändrats på ett eller annat sätt: Skyddad natur, Friluftsliv, Gång och cykelstråk, Vägar och leder, Kollektivtrafik, Elförsörjning, Prioriterade ekologiska landskapssamband, Verksamhetsområde för VA, Näringsliv samt Skyddade områden.

Förtydligande om vikten av samråd med berörda myndigheter och aktörer har lagts till avseende höga objekt som kan störa flygtrafik eller andra riksintressen för bedömning av skada. Flera mindre justeringar i delområdeskartorna har gjorts, bland annat har fler kända målpunkter adderats och anpassningar efter ändringar i mark- och vattenanvändningskartan gjorts.

3. SAMMANFATTNING AV SYNPUNKTER OCH KOMMUNENS STÄLLNINGSTAGANDE

Nedan följer en sammanfattning av framförda synpunkter tillsammans med kommentarer från kommunen. Inkomna yttranden finns i sin helhet tillgängliga hos samhällsplaneringsavdelningen på Järfällas samhällsbyggnadsförvaltning.

3.1. Allmänt om översiktsplanen och granskningen

Sollentuna kommun upplever att granskningsförslaget är väl genomarbetat och lyfter att Sollentuna och Järfälla har många gemensamma frågor. Sollentuna är positiv till samarbetet som finns mellan kommunerna gällande vatten- och grönfrågor men lyfter att kommunerna kan samarbeta mer kring bostadsförsörjning och regionala stadskärnor.

Naturskyddsföreningen menar att det som kan göra kommunen attraktiv och locka människor till Järfälla kommunens är gröna karaktär men bör även inkludera god

kollektivtrafik med omgivande kommuner och inte minst ett rykte om bra utbildningskvalitet i kommunens skolor.

Brandkåren Attunda anser att suicidfrågan i den aktuella översiktsplanen behandlas alltför översiktligt och ser en risk att frågan inte beaktas i senare skede.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Järfälla kommun noterar Sollentuna kommuns yttrande och är positiv till att samarbeta om flera gemensamma frågor.

Järfälla kommun noterar Naturskyddsföreningen yttrande.

Järfälla instämmer att suicidfrågan är viktig men anser inte att översiktsplanen är rätt plats för att ge vägledning, det är för detaljerat. Översiktsplanens främsta uppgift är att visa hur kommunen vill använda sina mark- och vattenområden.

3.2. Utmaningar, målbilder och strategier

En *privatperson* anser att målbilderna behöver förtydligas så att det framgår att vi har ett centrum i Barkarby och att stadskärnan bör heta enbart "Barkarby". Det är även otydligt vilka kommundelar som menas med "kommundelar med tydlig identitet" då det är olika vilka som visas i Jakarta och hos vägs skyltar. Dessutom används ett annat begrepp (delområden) i översiktsplanen. *Privatpersonen* anser att exakta tidsangivelser som "15-minuters gångavstånd" då det blir svårt att uppnå i perifera delar.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Järfälla noterar yttrandet men har ingen avsikt att ändra den regionala stadskärnan till enbart "Barkarby", då Barkarby-Jakobsbergs utbredning har sin grund i den regionala utvecklingsplanen. Översiktsplanens delområden är uppdelade baserat på sina bebyggelsestrukturer för att dokumentet lättare ska kunna beskriva dessa frågor på ett sammanhängande vis. En översyn över kommundelarna är inget som kan genomföras inom ramen för översiktsplanen. Kommundelar med tydlig identitet innebär bland annat att karaktären i Järfällas olika bostadsområden ska bevaras även om ny bebyggelse tillkommer. Järfälla är till ytan en liten kommun med korta avstånd som gör det rimligt att ha ambitioner inspirerade av bland annat 15-minutersstaden.

3.3. Utvecklingsinriktning

Trafikverket önskar en övergripande analys av kommunens bostadsutveckling kopplat till transporter samt ett förtydligande hur stor befolkningsutveckling som kommunen förväntar sig fram till år 2050 jämfört med hur mycket kommunen byggt hittills. Slutligen efterfrågar *Trafikverket* att kommunen konkretiserar ungefär hur mycket tillkommande bostäder som kan bli aktuella i respektive utvecklingsområde.

Trafikverket önskar en tydligare beskrivning av två sociala kopplingar över statlig infrastruktur är som utpekade samt lyfter att frågorna kring klimatanpassning av Bällstaån, tänkt utbyggnad samt påverkan på statlig infrastruktur behöver diskuteras utifrån ett systemiskt och mellankommunalt perspektiv.

Naturskyddsföreningen anser att ambitionerna att uppfylla Stockholmsöverenskommelsen har gjort att Järfälla kommun har låst in sig i ett hörn och att jakten på lämpliga exploateringsytor och bygga så mycket som möjligt genomsyrar i stort sett helan översiktsplanen. Föreningen anser att detta inte är vägen framåt mot hållbarhet. Naturskyddsföreningen har även synpunkter på dokumentet Lämpliga platser för småhus i Järfälla kommun, som godkändes av kommunstyrelsen 2025.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Eftersom översiktsplanen är flexibel med många möjliga utfall går det inte att ge exakta siffror för befolkningsutvecklingen i kommunen fram till 2050 som Trafikverket önskar. Om historiska jämförelser med nuläget och möjlig framtida utveckling önskas återfinns det i Järfällas bostadsförsörjningsprogram.

De sociala pilarna i utvecklingsinriktningen visar en ambition om framtida utveckling som är baserad på ett identifierat behov. Behovet beskrivs mer utförligt i delområdestexten för den regionala stadskärnan om Trafikverket önskar mer information. Järfälla instämmer att det krävs kommunövergripande samarbete för Bällstaån. Järfälla vill upplysa Trafikverket att arbete pågår med ett åtgärdsprogram för Bällstaån inom Järfälla kommun.

Översiktsplanen ger kommunen förutsättningar för att uppnå de högt ställda målen för 2050 och möjliggör för Järfälla att uppfylla sin del av Stockholmsöverenskommelsen. I arbetet med förslaget till översiktsplan har mycket stor vikt lagts på att säkra de prioriterade landskapssambanden och andra miljö- och klimatrelaterade frågor för att säkra en hållbar framtid. Åtterrapporteringen för uppdraget Lämpliga platser för småhus i Järfälla kommun är godkänt av kommunstyrelsen. Mark- och vattenanvändningskarta har sedan granskningen ändrats, där Vegaskogen har blivit Grönområde park istället för Sammanhängande bostadsbebyggelse. Det innebär att området Ormbacka södra i uppdraget Lämpliga platser för småhus inte längre är aktuellt för småhusbebyggelse.

3.4. Mark- och vattenanvändningskarta

En *privatperson* är emot detaljplanen för Råstensvägen på fastigheten Viksjö 3:559 och nämner flera skäl till varför den och översiktsplanens granskningsversion inte är lämpliga: dåliga kommunikationer, ianspråktagande av jordbruksmark, ingrepp i kulturmiljölandskap, försämring av ekologi, försämrade dagvattenhantering samt risk för skyfall. Privatpersonen menar att översiktsplanen är felaktigt och i strid med plan- och bygglagens såväl som miljöbalkens regler om hushållning med mark och lokalisering av bebyggelse till lämpliga platser, och föreslår att mark- och vattenanvändningskartan ändras så att fyra ytterligare grönytor läggs till i norra Viksjö.

Ett femtiotal *privatpersoner* är emot att grönområdet som ligger söder om Växthusvägen, av många kallat Vegaskogen, bebyggs med bostäder. Många anser att grönområdet är en viktig anledning varför de flyttade till kommunen. Vidare menar de att området är viktigt för rekreation, motion, fritidsaktiviteter, lärande om natur och lek, eftersom det inte finns några andra större grönområden i närheten för boende, förskolor och skolor att vistas i. Många anser också att området är viktigt för biologisk mångfald med ett rikt fågelliv och skyddsvärda växter, att grönskan är viktig för hantering av vatten och rening av luft, samt att grönskan är särskilt viktig då det är brist

på grönområden i Barkarby-Skälby. Flera personer lyfter att trafiksituationen redan idag är ansträngd i området och att ny bebyggelse skulle förvärra situationen. Vissa lyfter att det går emot översiktsplanens egna skrivningar och mål samt nationella mål att tillåta ny bebyggelse i grönområdet. Olika *privatpersoner* lyfter fram aspekter som kommunen behöver ta hänsyn till i området: Att det finns flera fornlämningar att ta hänsyn till, barns rätt till hälsosam och stimulerande utemiljö, samt att grönskan är viktig för att hantera vatten vid skyfall. En annan *privatperson* påtalar att denna fördrar småhus, framför flerbostadshus och butiker, om det ska byggas i området. En *privatperson* föreslår att kommunen istället förbättrar tillgängligheten i skogen genom spänger och bättre skötsel samt sätter upp informationsskyltar.

En *privatperson* och *Naturskyddsföreningen* motsätter sig utbyggnationen av Ormbacka. Några andra *privatpersoner* anser att man enbart bör bygga i Ormbacka istället för att bygga i grönområdet söder om Växthusvägen. En annan *privatperson* anser att Barkarbystaden bör göras mer attraktivt och lämnar förslag på hur man skulle kunna göra.

Två *privatpersoner* är generellt emot att översiktsplanen föreslår bebyggelse där det idag är skog och anser att den är mycket viktig för boende.

En *privatperson* anser att Järfälla har exploaterats för mycket med flerbostadshus och att detta har påverkat kommunens ekonomi negativt samt att Jakobsbergs Centrum har blivit otryggt och att pendeltågen är en katastrof. Järfälla bör försöka locka folk med pengar istället.

Vattenfall Elddistribution frågar om ytan där det pågående detaljplaneärendet för fördelningsstationen i Viksjö tillsammans med E.ON ligger bör ha en annan användning än Naturmark, vilket den har i nuvarande granskningsversionen av förslag till översiktsplan.

Villaägare i Järfälla samt Barkarby Skälby villaägarförening har lämnat in ett gemensamt yttrande. Föreningarna är oroliga för att det byggs för mycket flerbostadshus och för lite småhus, och att det i områden där det byggs mycket flerbostadshus finns socioekonomiska problem och kriminalitet, och tar Barkarbystaden som ett exempel. Man menar att flerfamiljshus innebär mer pengar initialt jämfört med att bygga småhus, men att det kan öka antalet människor som är i behov av bidrag och kostnader för samhällstjänster, som exempelvis skolor och sjukvård. Järfällas profil som grön och familjevänlig riskerar att försvinna. Föreningarna menar att en mer blandad bebyggelse i Järfälla skulle ge en positiv inverkan på boendemiljön då människor ur hela samhället kommer att finnas i kommunen och inte en övervikt av hög eller låg inkomsttagare. Vidare oroas föreningarna av att villaägare lämnar kommunen och ersätts av byggherrar som vill förtäta villatomter ovarsamt, vilket får många negativa följd effekter som exempelvis översvåmningsproblematik. *Villaägare i Järfälla samt Barkarby Skälby villaägarförening* oroas även av hur infrastrukturen ska klara av expansionen som översiktsplanen föreslår samt kostnader för trygghetsskapande åtgärder.

Tillsammans med *Villaägare i Järfälla* samt *Barkarby Skälby villaägarförenings* yttrande lämnades en namninsamling med 241 personer. I namninsamlingen har ett antal privatpersoner skickat med sina synpunkter som går i linjer med föreningarnas yttrande. Många betonar att man vill att det ska byggas mindre och att Barkarby-Skälbys karaktär som grönt småhusområde ska bevaras. Man vill att grönskan ska sparas för att inte påverka människors hälsa samt natur- och djurlivet negativt. Slutligen anser några att

förtätningar gör Barkarby-Skälby otruggt, påverkar trafiken negativt samt ökar risken för översvämningar.

En *privatperson* anser att det inte är ett väsentligt samhällsintresse att bygga bostäder på jordbruksmark och att all brukningsvärd jordbruksmark bör bevaras. Privatpersonen hävdar att det verkliga samhällsintresset att långsiktigt bevara all jordbruksmark för produktion.

Region Stockholm noterar att Stäkets verksamhetsområde har utökats och påtalar vikten av att ta hänsyn till, bevara och stärka grönska av regional betydelse i efterföljande planering. *Naturskyddsföreningen* anser att Stäkets verksamhetsområde bör begränsas till den befintliga detaljplanen.

Naturskyddsföreningen anser att samtlig brukningsvärd jordbruksmark i Järfälla bör markeras som bevarandeområden och att bostadsbyggande inte är ett väsentligt samhällsintresse. Man ifrågasätter även kommunens argument för att det inte finns några andra rimliga alternativ till de områden som ianspråktar jordbruksmark samt påpekar att en utredning som kommunen hänvisar till saknas. Föreningen motsätter sig byggnation av bostäder vid Passadvägen och Alpvägen. *Naturskyddsföreningen* är även emot verksamheter i Kolboda.

Växthus i Barkarby AB är positiva till att översiktsplanen pekar ut deras fastighet som ett utvecklingsområde.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Översiktsplanen är ett översiktligt styrdokument som pekar ut den generella riktningen för hela Järfälla kommuns mark- och vattenanvändning, där hänsyn till befintligt underlag har tagits. I detaljplanearbetet för Råstensvägen (Viksjö 3:559) undersöks platsens förutsättningar i mer detalj och det görs bedömningar i varje enskilt fall huruvida den föreslagna utvecklingen är lämplig eller inte. I skrivande stund har en undersökning av betydande miljöpåverkan samrådats med Länsstyrelsen, vilka instämmer i kommunens bedömning att detaljplanen inte medför någon betydande miljöpåverkan. Området runt Viksjö 3:559 i översiktsplanen har inte ändrats, då den tidiga bedömningen är att den föreslagna markanvändningen är lämplig.

Området söder om Växthusvägen, kallad Vegaskogen av många, har tagits bort som Sammanhängande bostadsbebyggelse i mark- och vattenanvändningskartan. Istället är området utpekad som Grönområde och park.

Yttranden om Ormbäcka noteras. I dagsläget håller Ormbäcka C på att byggas ut och det pågår ett planarbete för Ormbäcka D, där det kommer att finnas möjlighet att lämna synpunkter under processens gång. Järfälla jobbar på många sätt för att stärka attraktiviteten i Barkarbystaden.

Översiktsplanen poängterar vikten av grönska, rekreation och friytor. Järfälla kommun önskar tydliggöra att även de områden som pekas ut som Sammanhängande bostadsbebyggelse eller Mångfunktionell bebyggelse i översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta innehåller grönska, parker och närnatur. I samband med efterföljande detaljplanering undersöks alltid områdets förutsättningar och en prövning görs om det är lämpligt att ändra markanvändningen.

Järfälla noterar privatpersonens yttrande angående att bygga färre flerbo-stadshus. Det pågår i skrivande stund ett arbete med ett planprogram för Ja-kobsbergs centrum för att bland annat göra området mindre otryggt. Järfälla har i dialoger med region Stockholm påpekat vikten av att pendeltågens punkt-lighet förbättras.

Mark- och vattenanvändningskartan har justerats så att den planerade fördel-ningsstationen i Viksjö ryms inom Sammanhängande bostadsbebyggelse i över-siktsplanen.

Järfälla noterar Villaägare i Järfälla och Barkarby Skälby villaägarförenings yttrande samt de synpunkter som lämnades i namninsamlingen. Översiktspla-nen är inte ett juridiskt bindande dokument som förbinder Järfälla att bygga ett visst antal bostäder eller en viss typ. Översiktsplanen föreslår en fortsatt blan-dad bebyggelse inom kommunen, däribland flera möjliga nya småhusområden. Vad som ska byggas, hur mycket och på vilken plats bestäms genom politiska beslut i efterföljande planering. Järfälla har dock skrivit på Stockholmsöver-enskommelsen som förbinder kommunen till att uppföra 14 000 bostäder inom tunnelbanans influensområde. Vid planläggning utreds om det finns kapacitet i ledningsnät och elnät.

Järfälla kommun instämmer i att livsmedelsproduktionen är viktig för region-ens livsmedelsförsörjning och därför bör jordbruksmarken i möjligaste mån bevaras. Dock bedöms det rimligt att det finns undantag som gör det möjligt att ianspråkta brukningsvärd jordbruksmark i syfte att tillgodose väsentliga samhällsintressen.

Järfälla kommun noterar Region Stockholms och naturskyddsföreningens ytt-rande och anser att utökningen av Stäkets verksamhetsområde norrut enbart medför mindre konsekvenser på den regionala kilen. Det är hög efterfrågan på verksamhetsmark inom kommunen och denna utökning möter delvis denna ef-terfrågan.

Järfälla kommun noterar att Naturskyddsföreningens anser att flera områden där bebyggelse möjliggörs i mark- och vattenanvändningskartan bör tas bort. Kommunen anser att dessa platser bör vara kvar i kartan för att utredas mer i ett senare skede. Järfälla anser att översiktsplanen är väl avvägd avseende brukningsvärd jordbruksmark, där enbart ett fåtal områden med starka motiv ianspråkta jordbruksmark. Kommunen anser att argumentationen för ian-språktagandet är tillräcklig och har kompletterat hemsidan med den utredning som saknades.

Järfälla noterar Växthus i Barkarby ABs yttrande.

3.5. Vägledningar på delområdesnivå

Trafikverket önskar att kartunderlagen för klimatanpassning som visar på behovet av skyddsåtgärder för att säkra robustheten för samhällsviktig verksamhet togs med till respektive vägledning på delområdesnivå.

Sollentuna häradsallmänning vill att informationen om häradsallmänningen justeras så att det framgår att den utgör huvuddelen av Stäkets naturområde och förtydligas att Järfälla kommun inte förfogar över besluten som tas i häradsallmänningen. Go-kartanläggningen som finns i Stäket bör framgå av delområdeskartan, anser man. Sollentuna häradsallmänning och Naturskyddsföreningen önskar även att påpeka att

kommunen saknar rådighet över frågan om återvätning av Degermossen och att översiktsplanen kan kompletteras med kommunens uppfattning om de nya luftledningarna som planeras genom Stäkets naturområde.

En *privatperson* är skeptiskt till att Dalparken kan bli en stadsdelspark med anledningen av bland annat trafikbuller och föreslår att det istället kan bli en mindre park som skärmas av från trafikbullret med en stadsfront som kan skapa en destination. Samma person anser att det är olämpligt att översiktsplanen redovisar rekommendationer om skyddsavstånd eftersom det ändå krävs på annat håll. Vidare uppmanar *privatpersonen* kommunen att göra om Viksjöleden (vid Viksjö centrum) till en mångfunktionell gata utan att ta hänsyn till utblickar till Ax- och Stråvägen.

Upplands-Bro kommun saknar tydliga riktlinjer för att säkerställa att planerad exploatering inte förhindrar en framtida spårutbyggnad mellan Kallhäll och Bålsta. De saknar även information om hur Järfälla kommun planerar mäta och följa upp att det gröna sambandet i Görvälnkilen vid Stäketfläcken faktiskt stärks, snarare än att det enbart bevaras eller att skadan minimeras. Slutligen efterlyser Upplands-Bro kommun en tydligare beskrivning av hur Järfälla kommuns tillväxt och utbyggnaden av Görvälnverket säkerställer att vattenkvaliteten i Mälaren inte påverkas negativt.

Naturskyddsföreningen anser att det finns minimalt med utrymme i Kallhälls centrum där man kan tillskapa nya hus och att tillgängligheten till Mälaren i Bolinderstrand kan förbättras utan att bygga. Vidare anser föreningen att man kan bygga på delar av infartsparkeringen i Kallhäll och frigöra yta till billpool eller cykelservice. För Kallhälls södra industriområde stödjer föreningen tanken på ett blandat område med bostäder och serviceverksamheter. *Naturskyddsföreningen* är i grunden positiva till förtätning i den regionala kärnan som strategi för hållbar stadsutveckling, dock måste den ske på ekologiska villkor utan att skapa värmeöar och öka risken för bland annat översvämningar. Föreningen anser att klimatanpassning och ekosystemtjänster bör vara vägledande i planeringen. Föreningen är positiv till bostäder till Barkarby handelsplats och att använda de stora parkeringsytorna mer effektivt samtidigt som grönskan kan ökas.

En *privatperson* som är fastighetsägare i Skälby anser att byggrätten är för låg relaterat till intilliggande fastigheter.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Järfälla kommun vill förtydliga att information om klimatanpassning finns i de digitala kartorna och kan överlagras med andra kartor, vilket anses tillräckligt.

Texten om Sollentuna häradsallmänning har ändrats så att det framgår att allmänningen utgör huvuddelen av Stäkets naturområde samt att kommunen är minoritetsägare. Delområdeskartan har ändrats så att gokartanläggningen framgår. Kommunen noterar Sollentuna häradsallmänningens och Naturskyddsföreningens yttrande gällande att kommunen saknar rådighet om Degermossen och önskemål om kommunens uppfattning gällande nya kraftledningsstråk genom Stäket. Järfälla har i nuläget inga andra ställningstaganden gällande kraftledningarna än de som har angetts i översiktsplanen och i samband med Svenska kraftnäts samråd.

Järfälla kommun noterar privatpersonens yttrande gällande Dalparken. Kommunen anser att det finns möjlighet att utveckla parken till en stadsdelspark

ihop med Tallbohovsparken, trots de höga bullernivåerna. Järfälla anser att det är relevant att lyfta rekommenderade skyddsavstånd även om det redan regleras i ett senare skede av processen. Sedan samrådet har kulturmiljöprogrammet justerats och Ax- och Stråvägen har tagits bort som viktig kulturmiljö. Delområdestexten om siktlinjer mot Ax- och Stråvägen har tagits bort.

Järfälla kommun noterar Upplands-Bro kommuns önskan om tydligare vägledning för att säkerställa framtida spårutbyggnad mellan Kallhäll och Bålsta. Järfälla anser att förutsättningarna för spårutbyggnad norr om Kallhäll undersöks i ett senare skede om frågan aktualiseras. Hur det gröna sambandet vid Stäketfläcken ska stärkas är något som undersöks under planarbetet och inte i översiktsplanen. Det är även upp till varje detaljplan inom Mälarens avrinningsområde att säkerställa vattenkvaliteten i Mälaren. Den miljöpåverkan som kan komma av utbyggnaden av Görvälnverket redogörs för i detaljplanearbetet för utbyggnaden, och de efterföljande tillståndprocesserna. Översiktsplanen poängterar att Mälaren är en dricksvattentäkt och vikten av god dricksvattenförsörjning.

Järfälla kommun noterar Naturskyddsföreningens förslag på platser att utveckla och bevara, men står fast vid sina bedömningar. Järfälla noterar också Naturskyddsföreningens yttrande angående Barkarby handelsplats och Barkarbystaden. Kommunen vill informera om att det gjorts stora arbeten med klimatanpassning i Barkarbystaden och att det pågår ett kontinuerligt arbete med att öka grönskan och antal träd i kommande planering. Översiktsplanen möjliggör bostäder vid handelsplatsen.

Översiktsplanen är för översiktlig för att beröra byggrätter för enskilda fastigheter.

3.6. Temaområden och hänsyn

Grönska och vatten

En *privatperson* saknar information om de goda förutsättningarna för långfärdsridskoåkning samt ger förslag på anläggningar och underhåll som underlättar för detta.

Naturskyddsföreningen anser att Berghemsparken inte bör göras om till en stadsdelspark. Föreningen efterlyser att barriäreffekter tydligare tas upp i översiktsplanen utifrån ett ekologiskt perspektiv och föreslår att kommunen tydligare inkluderar minskning av ekologiska barriärer med hjälp av ekodukter eller faunapassager för att öka konnektiviteten mellan Görvälnkilen och Järvakilen. Föreningen menar att det inte finns någon definition för park eller stadsdelspark eller för hur och varför man omvandlar ett naturområde till park- / stadsdelspark. Vissa områden i översiktsplanen som idag kan karakteriseras som natur vill kommunen göra om till parker/stadsdelsparker, vilket riskerar att minska den biologiska mångfalden.

Naturskyddsföreningen tycker att landskapet i städer i så stor utsträckning som möjligt bör efterlikna naturens variationsrika förhållanden. Naturskyddsföreningen vill se att de grönområden och parker som finns i området kring den regionala kärnan bevaras och att man i dessa håller en diversifierad profil med en "närvild" karaktär och naturlig struktur för att gynna artdiversiteten. Föreningen anser att fler mindre ytor bör utnyttjas som fickparker. *Naturskyddsföreningen* hänvisar till barns behov och

menar att kommunen måste planera för en eller ett par små kvartersnära parker utrustade med spännande upplevelser. Föreningen stöder fullt ut det förslag som lagts fram angående förslag till nya skyddade områden.

Miljöpartiet anser att kommunen i större utsträckning behöver bevara och stärka grönstruktur, ekologiska samband och kolsänkor för att möta klimatkrisen, stärka biologisk mångfald och säkerställa invånarnas hälsa och livskvalitet. *Miljöpartiet* ger ett antal förslag på åtgärder där detta kan göras samt åtgärder för att minska buller och miljöpåverkan. *Miljöpartiet* vill även öka självförsörjningsgraden och säkra tillgängligheten till vatten med god status samt dricksvatten. Vidare nämner *Miljöpartiet* att det är viktigt att hantera dagvatten och ger förslag på hur detta kan göras. Slutligen nämns ett antal åtgärder för att förbättra barns uppväxtvillkor.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Friluftslivet och dess betydelse lyfts i flera olika kapitel. Översiktsplanen är dock inte ett uttömmande dokument som beskriver vilka olika former av friluftsliv som finns samt vilka åtgärder som behövs för dessa. Det finns en strategi för friluftsliv i Järfälla kommun som behandlar dessa frågor.

Järfälla anser att Berghemsparken kan bli en stadsdelspark utan att påverka det viktiga prioriterade ekologiska landskapssambandet negativt. Ekodukter och faunapassager är dyra att bygga och kräver medgivande från trafikverket. Det är därför inte aktuellt att peka ut dessa i översiktsplanen. Temaområdet grönska innehåller en definition av Stadsdelspark. Övriga definitioner av grönytor och förklaringar för hur parker ska bli till anses inte vara nödvändigt att förklara ytterligare i översiktsplanen.

Naturskyddsföreningens synpunkt om grönområdets karaktär är inget som regleras i översiktsplanen, inte heller placering av fickparker. Järfälla kommun håller med om att det är viktigt att planera små parker nära bostäderna för barns hälsa men att detta är fel detaljnivå för översiktsplanen. Dessa frågor omhändertas i efterföljande planering. Översiktsplanen poängterar vikten av grönska och parker ur barn- och hälsoperspektiv.

Järfälla noterar Miljöpartiets förslag på synpunkter. Översiktsplanen är ett översiktligt dokument som inte är tvingande men som ger riktning och stöd åt efterföljande planering. Åtgärderna som nämns kan hanteras i efterföljande planering.

Kommunikationer

Trafikverket meddelar att utpekad bussförbindelse/väggkoppling över Mäljarbanan för expressbuss H är inte utredd inom ÅVS expressbuss. Det kan i framtiden vara så att korsningspunkten behöver ligga någon annanstans. *Trafikverket* kommenterar även föreslagen ny entré vid Kallhälls pendeltågstation. De hänvisar till resandeunderlag och dialog med Trafikförvaltningen utifrån om resenärsunderlaget är/planerar att bli tillräckligt för att motivera en sekundärentré. Vidare önskar trafikverket att planen kompletteras med resonemang om förutsättningarna för långa, tunga fordon (34,5 m) och BK4.

En *privatperson* menar att det behövs bättre underhåll av cykelbanor för att underlätta inlinesåkning samt sopning flera gånger om året.

En *privatperson* anser att det lokala cykelvägnätet som är stommen för cykelinfrastrukturen och bör prioriteras, inte de regionala cykelstråken.

En *privatperson* anser att Ekonomivägen bör förbli en lokalgata bland annat på grund av att det är svårt att rymma alla nödvändiga funktioner på den yta som finns, särskilt om privatpersonens förslag på att meandra Veddestabäcken blir av.

Region Stockholm saknar en beskrivning över kommunens intention att arbeta med trygghetsfrågor vid Jakobsbergs station. Vidare vill *Region Stockholm* poängtera att tillkommande entréer vid Kallhäll station behöver föregås av en åtgärdsvalsstudie samt påtala att det råder framkomlighetsproblem vid in- och utfarter vid samtliga bussterminaler. *Regionen* föreslår att den digitala kartan kan kompletteras med information om kollektivtrafikobjekten samt att den framtida expressbusslinjen, linje H, pekas ut. *Regionen* poängterar att det är viktigt att förhindrande av suicidhandlingar är en del av efterföljande planering.

Naturskyddsföreningen anser att det krävs mer konkreta strategier för att nå översiktsplanens mål, bland annat saknar föreningen konkreta förslag på hur Järfälla ska bli klimatneutralt till 2030. Föreningen menar att det krävs drastiska förändringar inom bland annat personbilstrafiken och analys av varför så många väljer bilen. *Naturskyddsföreningen* föreslår att kommunen bland annat ska arbeta med att förbättra för kollektivtrafik samt gång och cykel och förbjuda nya parkeringsplatser och införa avgift på befintliga.

Naturskyddsföreningen önskar att kommunen förtydligar vad som menas med att omvandla Kallhällsleden till en mångfunktionell gata samt ger förslag på cykelvägar som behöver förbättras. Föreningen nämner cykelleden utmed Kallhällsleden och utmed Enköpingsvägen mellan Stäket och Jakobsberg. Vidare anger föreningen att man är kluven inför att öppna upp för trafik över Mäljarbanan mellan Järfällavägen och Passadvägen. *Naturskyddsföreningen* anser att fler broar över Mäljarbanan och E18 för cyklister för att minska barriäreffekterna och minska trafikstockningar. Vidare önskar föreningen att alla gång- och cykelleder som förbinder kommundelarna ska ha separerade fält för fotgängare och cyklister och att farliga korsningar byggs om.

Naturskyddsföreningen anser att det borde gå att öka busstätheten under tiden för arbetspendling och att perifera områden skulle kunna få busslinjer åtminstone under tider för arbetspendling. Föreningen anser att bussar till målpunkter i kommunens naturområden bör gå året om och ännu tätare den varma säsongen. Vidare menar föreningen att de har vid flera tillfällen påpekat behovet av att bygga upp bilpoolstjänster i varje kommundel.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Kopplingen som pekas ut i översiktsplanen utgår från nuvarande förslag för Expressbuss. Järfälla noterar Trafikverkets kommentar om att förslaget inte har utretts inom ÅVS expressbuss samt kommentar om ny entré vid Kallhälls pendeltågstation. Översiktsplanen har inte kompletterats med ytterligare fördjupning om förutsättningar för långa fordon, det är för specifikt för denna nivå och kan utredas vidare i ett annat sammanhang.

Drift och underhållsfrågor av cykelbanor är för detaljerat för att tas upp i översiktsplanen, det lyfts i cykelplanen. Järfälla strävar efter att det ska finnas god tillgänglighet och framkomlighet på kommunens cykelstråk.

Järfälla kommun noterar privatpersonens synpunkt om att lokala cykelnätet bör prioriteras. Texten under cykeltrafik handlar inte om att beskriva prioritering av åtgärder i cykelnätet utan snarare beskriva hur de skiljer sig åt. Mer information om cykelvägar finns i Järfällas cykelplan.

Järfälla noterar privatpersonens yttrande gällande Ekonomivägen, som är identifierad som en del av ett huvudvägnät som bidrar till att uppnå Översiktsplanens mål. Hur alla funktioner och Veddestabäcken ska samsas på ytan är något som utreds i efterföljande planering.

Regionens yttrande noteras, översiktsplanens mål är att hela Järfälla ska vara tryggt, varför trygghetsåtgärder för särskilda platser inte har pekats ut. Specifika åtgärder lyfts inte i en översiktsplan utan omhändertas i andra processer. Bland annat finns program för ökad trygghet. Järfälla är medvetna om att nya entréer i Kallhäll behöver gå igenom en åtgärdsvalsstudie samt att det råder framkomlighetsproblem på vissa platser i anslutning till terminalerna. I framtiden kan det bli aktuellt att föra in mer information i de digitala kartorna. Nödvändiga större åtgärder i väginfrastrukturen för Linje H är redan med i kartan över kollektivtrafik. Inga ytterligare ändringar anses nödvändiga.

Järfälla kommun bedömer att översiktsplanen innehåller tillräckliga strategier för att ge förutsättningar för att målen om ett klimatneutralt Järfälla 20230 ska kunna uppnås. Mer detaljerade strategier för kommunens arbete finns att läsa i andra vägledande dokument, som Järfällas miljöplan och cykelplan. Exempelvis arbetar kommunen aktivt med att förbättra förutsättningarna för ett hållbart resande genom åtgärder för gång, cykel och kollektivtrafik. Parkeringsavgifter samt reglering av byggandet av nya parkeringsplatser är för detaljerat och kräver ett separat politiskt beslut för att införa.

Under kapitlet kommunikationer går det att läsa med om mångfunktionella gator. Hur Kallhällsleden kan omvandlas är något som behöver studeras i ett senare skede, förslagsvis i ett planprogram tillsammans med närområdet. Vilka åtgärder som ska göras på cykelvägarna är för detaljerat att reglera i översiktsplanen. Järfälla anser att det finns stora fördelar med en vägkoppling över Mälarbanan i Jakobsberg men anser det inte som nödvändigt att peka ut fler broar för cyklister. Det är för detaljerat att peka ut farliga korsningar och vilka cykelbanor som ska ha separerade fält för gång och cykel, detta omhändertas av efterföljande planering.

Järfälla kommun styr inte över busstrafiken, det gör Region Stockholm. Införande av bilpool är för detaljerat att reglera i översiktsplanen men utreds i regel i efterföljande planering.

Samhällsservice

Naturskyddsföreningen anser att det behövs lokaler för inomhusaktiviteter i Kallhäll och för möten i hela kommunen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Järfälla kommun noterar föreningens synpunkt. Dock är programmering av lokaler fel detaljnivå för att omfattas av Översiktsplanen.

Teknisk försörjning

I översiktsplanen finns det flera platser där det planeras för bebyggelse i närheten av befintliga elnätansläggningar, *Vattenfall Eldistribution* anser att det är viktigt att hänsyn tas till elnätansläggningar vid planeringen. Vidare har *Vattenfall Eldistribution* har lämnat in en rad aspekter om vad som är viktigt att veta gällande bland annat rekommenderade avstånd till solenergianläggningar och ledningar med olika spänningsnivåer.

Vattenfall Eldistribution önskar att skrivningen om att nedgrävning av kraftledningar är prioriterade ska tas bort. *Vattenfall Eldistributions* ställningstagande gällande teknikval för spänningsnivå 70 kV eller högre innebär att luftledning generellt ska förordas i ansökningar för linjekoncession. Detta gäller för alla typer av ärenden. Luftledning är den teknik som *Vattenfall Eldistribution* generellt förordar på spänningsnivåer 70 kV eller högre då det är den tekniska lösning som ger ett säkert, tillförlitligt och effektivt elnät till lägsta kostnad för våra kunder och listar ett antal argument för detta. Vidare informerar *Vattenfall Eldistribution* att dessa ledningar är linjekoncessionspliktiga och om det blir aktuellt att flytta/markförlägga luftledningar behöver ny koncession sökas vilket är en tidskrävande och kostsam process. Ombyggnation/flytt bekostas av den som initierat ärendet men utförs av *Vattenfall Eldistribution*.

Villaägare i Järfälla samt Barkarby Skälby villaägarförening lyfter att Görvälns Återvinningscentral inte bör flyttas då det tvingar boende i södra Järfälla att åka genom hela kommunen för att nå ÅVC:n. Även *Naturskyddsföreningen* anser att Görvälns ÅVC bör vara kvar och anser att det bör finnas två ÅVC:er.

Energimyndigheten ser positivt på att kommunen har antagit en klimat- och energiplan och anser att planen bör omnämnas samt dess åtgärder och mål integreras i förslaget till ny översiktsplan. Myndigheten uppmanar kommunen att vara proaktiv i energifrågorna och anser att kommunen i dialog med elnätsägaren kan ange rekommenderade utredningsområden för ny energiinfrastruktur i översiktsplanen.

Post- och Telestyrelsen nämner att IT-infrastrukturen är väldigt viktig och att den måste in i samhällsplaneringsprocessen på regional och kommunal nivå.

Strålsäkerhetsmyndigheten vill påpeka att myndighetens namn är fel i dokumentet samt att referensvärdet för magnetfält är fel. *Strålsäkerhetsmyndigheten* informerar om myndighetens försiktighetsprincip samt att magnetfältsnivåer bör redovisas för nya elektriska anläggningar. Myndigheten informerar även om gränsvärdena för radon.

Svenska kraftnät anser att nya planerade ledningar kan med fördel redovisas i mark- och vattenanvändningskartan samt att en redogörande text om de planerade

kraftledningarna och varför de behövs läggs till. *Svenska kraftnät* informerar även kommunen att stora elintensiva industri- eller infrastrukturetableringar alltid måste föregås av noggrann planering och samverkan med områdets berörda elnätsägare.

E.ON Energiinfrastruktur föreslår att texter på s.100 justeras för att förtydliga att det handlar om småskaliga elproduktionsanläggningar samt för att förtydliga att de goda geologiska förutsättningarna inte i första hand ska gynna enskilda bergvärmepumps-lösningar utan främst möjliggöra systemlösningar som exempelvis säsongslagring inom fjärrvärmenäten.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Järfälla kommun noterar Vattenfall Eldistributions önskan om att hänsyn tas till elnätsanläggningar samt listan på vad som är viktigt att tänka på. För Järfälla kommun är det viktigt att kraftledningar i möjligaste mån grävs ner på grund av de markytor som luftledningar kräver. Översiktsplanen kommer inte kompletteras med avståndsangivelser till olika ledningar eller anläggningar, det hanteras i senare skeden.

Järfälla noterar Villaägare i Järfälla, Barkarby Skälby villaägarförening samt Naturskyddsföreningens yttrande om flytt av ÅVC:n. Det är inte ett beslut som har fattats inom arbetet med ny översiktsplan, utan ett beslut som fattats tidigare av SÖRAB. Hur många ÅVC:er som ska finnas i Järfälla bestäms inte i översiktsplanen.

Järfälla noterar Energimyndighetens yttrande men kommunen anser inte att det är nödvändigt att lyfta in åtgärder och mål från klimat- och energiplanen eller ange rekommenderade utredningsområden.

Järfälla noterar Post- och Telestyrelsens yttrande. Kommunen önskar mer stöd och rekommendationer för att kunna jobba strategiskt med IT-infrastrukturen.

Järfälla noterar Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande. Nämda fel har korrigerats.

Järfälla noterar Svenska kraftnäts yttrande. Kommunen anser inte att det är nödvändigt att beskriva de planerade kraftledningarna eller att lyfta in dem i mark- och vattenanvändningskartan. Översiktsplanen innehåller tillräckligt med information om framtidens elbehov.

Järfälla noterar E.ON Energiinfrastrukturens yttrande och har lagt in småskaliga elproduktionsanläggningar i texten.

Riksintressen

Swedavia önskar att kommunen förtydligar att Swedavia bör samrådas i ett tidigt skede vid byggnation av höga byggnader och anläggningar. *Luftfartsverket* vill påpeka att man önskar att bli remitterad vid anläggande av objekt högre än 20 m oavsett position.

Försvarsmakten önskar att kommunen lägger till information om riksintressen eller områden av betydelse som omfattas av sekretess. Det innebär att till exempel alla ärenden avseende höga objekt i hela landet måste skickas på remiss till Försvarsmakten för bedömning av påtaglig skada.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Kapitlet om Riksintressen i översiktsplanen har reviderats så att det framgår att Swedavia och Luftfartsverket behöver remitteras vid byggnation av högre objekt

I hänsynskapitlet under Riksintressen, har ett nytt stycke lagts till med information om riksintressen eller områden av betydelse som omfattas av sekretess.

Kulturmiljö

Region Stockholm anser att översiktsplanen tydligare kan lyfta att kulturvärden kan tas till vara som en resurs i förändringsarbetet.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Järfälla kommun anser att översiktsplanen lyfter kulturvärdena på ett bra sätt som ger stöd åt efterföljande planering. Mer stöd går att hitta i kommunens kulturmiljöprogram.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Norrvatten anser att det bör framgå att Mälaren-Görväln, som är en dricksvattentäkt, inte uppnår god kemisk status och för att uppnå detta är det viktigt att befintliga och nya anläggningar minskar sin föroreningsbelastning då dessa halter hamnar i dricksvattnet. Norrvatten önskar att vägledningarna för delområdena Stäket, Kallhäll och Viksjö justeras med information om förorenade områden som påverkar dricksvattentäkten Mälaren samt att Görvälnverket ligger i Viksjö. Vidare önskar Norrvatten att översiktsplanen kompletteras med rekommendationer att verksamheter med stort vattenbehov tillgodoser detta med annat än dricksvatten. Man önskar även att lägga till text om att nya detaljplaner och byggprojekt ska ha åtgärder för att minska användningen av dricksvatten. Slutligen poängteras vikten av information till allmänheten om varför det är viktigt att minska vattenförbrukningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Järfälla noterar Norrvattens yttrande och anser att det på andra ställen i översiktsplanen framgår att Mälaren-Görväln är en vattentäkt samt att det är viktigt att minska föroreningsbelastningen från befintliga och nya källor. Det finns en karta med potentiellt förorenade områden varför det inte anses nödvändigt att nämna alla förorenade områden i delområdestexterna. I informationen om Görvälns vattenverk under Riksintressen har det förtydligats att anläggningen ligger i Viksjö. Det är för detaljerat att ha med riktlinjer eller rekommendationer om dricksvattenförbrukning i översiktsplanen, det finns mer att läsa om dricksvattenförbrukning i Järfällas vattentjänstplan.